

**KORT OMTALE AV PROSJEKT SOM HAR FÅTT TILDELTE
KVALITETSUTVIKLINGSMIDLAR i 2010.**

Skjemaet skal brukast som informasjon til nettstaden om kvalitetssatsinga i Helse Vest

Prosjektnamn

Seriegipsing for pasienter med alvorlig hjerneskade, et kvalitetsutviklingsprosjekt ved Avdeling for Fysikalsk medisin og rehabilitering (AFMR)/Regional eining for traumatiske hovudskader (RETH) i samarbeid med Fysioterapiavdelingen.

Prosjekteigar (Helseforetak/avdeling/eining som er ansvarleg for prosjektet)

Avdeling for Fysikalsk medisin og rehabilitering (AFMR) i samarbeid med Fysioterapiavdelingen.

Prosjektleder (kontaktperson)

Fysioterapeut Helene Christiansen

Formål med prosjektet / forbedringsmål – nytteverdi for pasient og/eller fagutvikling

RETH er en ny avdeling som ble opprettet i 2008 med regional funksjon. Siden avdelingen er ny er behandlingstilbudet under utvikling.

Utvikling av kontrakturer (forkortninger) og feilstillinger i ledd som følge av kort muskulatur er kjent problemstilling/komplikasjon hos pasienter med alvorlig hodeskade. Feilstillinger for eksempel i ankler gjør det vanskelig å få pasientene mobilisert bl.a. opp å stå og gå. Det er med til å begrense og forsinke opptreningen. Gips er man pasienter tidlig gir man dem større mulighet for mobilisering og trening. Dette vil igjen kunne påvirke våkenhet hos pasienter i vegetativ og minimal bevisst tilstand (1,2,3).

Seriegipsing øker bevegelsesutslag i for eksempel ankelleddet ved at man først tøyser og deretter gips ankel. Dette gjøres i "serie" der man gips gjentatte ganger og øker bevegelsesutslaget for hver gang. Seriegipsing har effekt hos pasienter med alvorlig ervervet hjerneskade. Pasientene ved RETH er i hovedsak yngre pasienter, en gruppe som har vist seg å ha stort utbytte av seriegipsing (2). Grunnlaget som gis i avdelingen vil kunne ha betydning for den enkeltes fremtidige funksjon. Seriegipsing er en behandlingsmetode som enda ikke brukes systematisk i Skandinavia, men som har utstrakt bruk andre steder, som i Storbritannia og Australia. Seriegipsing er der en etablert metode ved behandling av kort muskulatur hos pasienter med alvorlig ervervet hjerneskade. (2,3,4,5,6,7).

Fysioterapeutene ved Regional Eining for Traumatiske Hovudskader (RETH) ønsker å tilegne seg kunnskap om seriegipsing for å kunne gi pasientene med alvorlig hodeskade bedre kvalitet og et bredere spekter av behandlingstilbud.

Mål for prosjektet

Kva for forbedring håper de at prosjektet skal føre til?

Fysioterapeutene på RETH ønsker å tilegne seg kunnskap og erfaring om seriegipsing. Målet er å implementere arbeidsmetoden og utarbeide retningslinjer i seriegipsing til pasienter med alvorlig hjerneskade.

Metodisk tilnærming / evaluering av effekt

Kva skal gjerast og korleis skal effekten av tiltaket målast ?

Litteratursøk, innhenting av oppdatert litteratur.

<p>Opplæring gjennom hospitering/opplæring. Utarbeidelse av rutiner prosedyrer for gjennomføring av seriegipsing. Gjennomføring av seriegipsing: Pasienter som inkluderes har alvorlig hjerneskade med tegn på kort muskulatur og utvikling av feilstilling i ledd, for eksempel spissfot. Leddutslag og funksjonsvurdering skal måles før og etter hver gipsing. Man gipser i serie (gjentatte ganger) der det er behov for dette. Etter at ønsket leddutslag er oppnådd trenger pasientene videre oppfølging for at effekten av gipsingen skal vedvare. Det gjøres ved bruk av ortoser/skiner, mobilisering og trening. Effekten av tiltakene måles igjen opptil 1 år etter skadedato. Erfaringer målinger målingene samles, systematiseres og bearbeides. Der det er mulig ønskes tilbakemelding fra pasientene om hvordan det oppleves å bli gipset. Alternativt kan pårørende inkluderes i forhold til brukermedvirkningen. Arbeidet skal munne ut i retningslinjer for seriegipsing.</p>	
<p>Planlagt bruk av resultat i eiga eining (implementering i drift m. v.) Implementering av seriegipsing som arbeidsmetode samt utarbeidelse av retningslinjer internt.</p>	
<p>Overføringsverdi / overføring av kunnskap til andre einingar i regionen Fagtidsskrift, vitenskapelig artikkel, presentasjon på fagdagar, konferansar osv: Formidling av kompetansen til andre avdelingar med beslektede problemstillinger i helseregionen.</p>	
<p>Oppstarttidspunkt (planlagt) September 2010</p>	<p>Sluttidspunkt (planlagt) Desember 2011</p>

Referanser

1. Elliot, Coleman, Shiel. Effect of Posture on level of arousal and awareness in vegetative and minimally conscious state patients: a preliminary investigation. *J Neurol Neurosurg Psychiatry* 76, pp 298-299. 2005
2. Mortensen, Blicher, Christensen. Seriegipsing har effekt hos pasienter med svær erhvervet hjerneskade. *Forskning i fysioterapi*, januar 2010
3. Watkins. Mechanical and Neurophysiological Changes in Spastic Muscles. Serial Casting in spastic equinovarus following traumatic brain injury. *Physiotherapy*. Vol 85 No11, Nov 1999
4. Booth, Doyle, Montgomery. Serial Casting for the Management of Spasticity in the Head-Injured Adult, *Physical Therapy*, vol63/12, 1983
5. Singer, B, Jegasothy, Singer, K, Allison, Evaluation of Serial Casting to Correct Equinovarus Deformity of the Ankle after Acquired Brain Injury in Adults, *Ach Phys Med. Rehabilitation*, vol 84, April 2003
6. Hasset, Serial Casting, Brain Injury Unit, Liverpool Health Service, Sydney, Australia 2005
7. Mortenson, Eng. The Use of Casts in Management of Joint Mobility and Hypertonia Following Brain Injury in Adults: A Systematic Review. *Physical Therapy* Vol 83 No 7. July 2003.